

เชียงใหม่สัตวแพทยสาร 2552;7(1):61-62.

ปกิณกะ

ปริศนารังสีวินิจฉัย

อดิกันต์ ทองทาบ

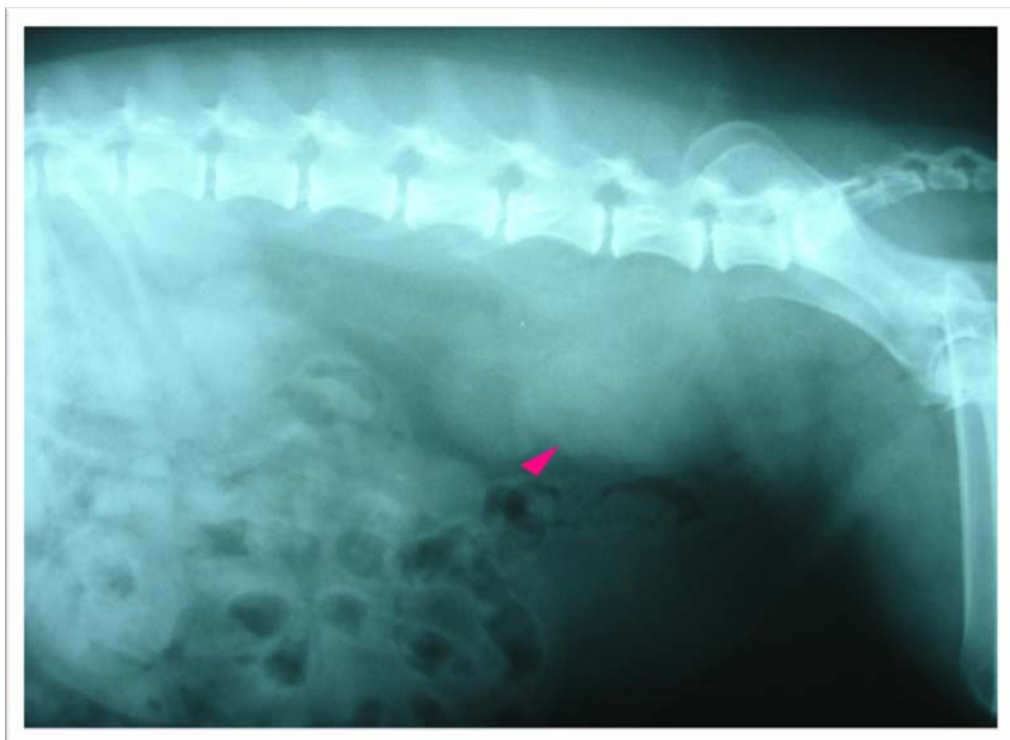
สาขาวิชาคลินิกสัตว์เล็ก, คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติสัตว์ป่วย

สุนัขสายพันธุ์ไทย อายุ 12 ปี เพศเมีย น้ำหนัก 16.5 กิโลกรัม มาพบสัตวแพทย์เนื่องจากเจ้าของสังเกตว่าสุนัขถ่ายลำบากมาประมาณ 5 วันแล้ว จากการตรวจร่างกายเบื้องต้นพบก้อนเนื้อขนาด 6 x 7 เซนติเมตรอยู่ตรงตำแหน่ง anal sac สุนัขแสดงอาการเจ็บเมื่อทำ

การคลำตรวจในบริเวณดังกล่าว เจ้าของให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเริ่มสังเกตเห็นก้อนเนื้อมา 2 สัปดาห์ และสุนัขพยายามเลียบริเวณตำแหน่งดังกล่าวมาโดยตลอด สัตวแพทย์ได้ทำการส่งสัตว์ป่วยไปทำการถ่ายภาพรังสีในส่วนของช่องท้องในท่า Left lateral projection

รูปที่ 1 ภาพถ่ายรังสีในส่วนช่องท้องในท่า Left lateral projection พบลักษณะของ Sublumbar lymphadenopathy (หัวลูกศร)

ติดต่อขอสำเนาบทความได้ที่ : อดิกันต์ ทองทาบ, สาขาวิชาคลินิกสัตว์เล็ก คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50100 Email: attvet62@hotmail.com

คำถาม

จากภาพถ่ายรังสี ท่านสามารถอ่าน และแปลผลได้อย่างไร

คำตอบ

จากภาพถ่ายรังสีตำแหน่งช่องท้องในท่า Left lateral projection พบการวางตัวของลำไส้ใหญ่ และกระเพาะปัสสาวะอยู่ผิดไปจากตำแหน่งเดิม โดยจะวางตัวอยู่ทางด้านล่างของช่องท้องมากกว่าปกติ (Ventral displacement) เนื่องจากถูกก้อนเนื้อที่อยู่ทางด้านบนของอวัยวะทั้งสองกดทับ จากการตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติมโดยใช้เครื่องผลิตคลื่นเสียงความถี่สูง (Ultrasound) พบว่าตำแหน่งดังกล่าวคือส่วนของต่อมน้ำเหลือง sublumbar (Sublumbar lymph node) และจากผลการตรวจก้อนเนื้อที่ตำแหน่งของ anal sac เพิ่มเติมด้วยวิธีทางเซลล์วิทยาวินิจฉัย และจุลพยาธิวิทยาพบว่าก้อนเนื้อดังกล่าวถูกวินิจฉัยเป็น Anal sac (Apocrine gland) adenocarcinoma

Anal sac (Apocrine gland) adenocarcinoma เป็นเนื้องอกที่พบได้ในสุนัขเพศเมียที่มีอายุมาก และจะพบได้บ่อยในสุนัขที่ถูกทำหมันแล้ว⁽¹⁾ อาการทางคลินิกจะพบภาวะท้องผูก หรือถ่ายอุจจาระลำบาก ซึม เบื่ออาหาร น้ำหนักตัวลดลง และอาจพบอาการทางคลินิกอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับภาวะระดับแคลเซียมในเลือดสูงกว่าปกติ (Hypercalcemia) เนื่องจากเป็นเนื้องอกประเภทนี้ได้การแพร่กระจายของเนื้องอก (Metastasis) มักจะ

แพร่กระจายเข้าสู่ต่อมน้ำเหลืองที่อยู่ข้างเคียง โดยเฉพาะต่อมน้ำเหลือง sublumbar และส่งผลให้ต่อมน้ำเหลืองมีขนาดใหญ่กว่าปกติ (Lymphadenopathy)

เอกสารอ้างอิง

1. Withrow SJ, MacEwen EG. Small animal clinical oncology. 3rd ed : Philadelphia : Saunders;2001.

บรรณานุกรม

1. Dennis R, Kirberger RM, Wrigley RH, Barr FJ. Handbook of small animal radiological differential diagnosis. London : W.B.Saunders company; 2001.
2. Owens JM, Biery DN. Radiographic interpretation for the small animal clinician. 2 ed: Williams & Wilkins 1999.
3. Pope ER. Diseases of the anus and perianal region. In: Morgan RV, Bright RM, Swartout MS, editors. Handbook of small animal practice. 4th ed. Philadelphia : Saunders, 2003: 424-35.
4. Willard MD. Digestive system disorders. In: Nelson RW, Couto CG, editors. Small animal internal medicine. 3rd ed. Missouri : Mosby, 2003: 431-65.